

LXXXVII ZJAZD NAUKOWY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

Osiągnięcia współczesnej geologii
w kolebce górnictwa naftowego
w Karpatach

26-29.06.2019 r., Czarna

MATERIAŁY ZJAZDOWE

pod redakcją naukową Tadeusza Peryta

PAŃSTWOWY
INSTYTUT
GEOLOGICZNY

Patronaty honorowe:

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Główny Geolog Kraju

Prezes PGNiG S.A.
dr Piotr Woźniak

Dyrektor PIB-PIB
dr Agnieszka Wójcik

WGGiOŚ

Dziekan WGGiOŚ AGH
prof. dr hab. inż. Jacek Matyszkiewicz

Prezes PTG
prof. dr hab. Adam Gasiński

WOJEWODA
PODKARPACKI

Wojewoda Podkarpacki
Ewa Leniart

Starosta Bieszczadzki
Marek Andruch

Wójt Gminy Czarna
Bogusław Kochanowicz

LXXXVII ZJAZD NAUKOWY POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

KOMITET NAUKOWY:

prof. dr hab. Tadeusz Peryt

przewodniczący Komitetu Naukowego

prof. dr hab. Paweł Aleksandrowski, PIG-PIB

prof. dr hab. Paweł Karnkowski, UW

prof. dr hab. Stanisław Mazur, PAN

prof. dr hab. Antoni Wójcik, PIG-PIB

dr hab. inż. Józef Chowaniec, PIG-PIB

dr hab. Leszek Jankowski, prof. PIG-PIB

dr hab. inż. Piotr Krzywiec, prof. PAN

dr hab. inż. Irena Matyasik, prof. INIG-PIB

dr hab. Włodzimierz Mizerski, prof. PIG-PIB

dr hab. inż. Michał Stefaniuk, prof. AGH

dr hab. Anna Świerczewska, prof. AGH

mgr inż. Krzysztof Potera, PGNiG

mgr Jarosław Zacharski, Orlen Upstream

KOMITET ORGANIZACYJNY:

mgr inż. Artur Marcinkowski, PGNiG

przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

mgr Tadeusz Kozimor, PGNiG

mgr Rafał Sikora, PIG-PIB

mgr inż. Małgorzata Pietrusiak, PGNiG

mgr inż. Magdalena Maksym, PGNiG

mgr inż. Aneta Frączek, PGNiG

mgr Paweł Uznański, PGNiG

dr Izabela Ploch, PIG-PIB

mgr inż. Piotr Przybyła, PGNiG

mgr Oliwia Kowalczevska, UJ

mgr inż. Magdalena Kozimor, PGNiG

mgr Natalia Radzik, AGH

dr Jacek Rubinkiewicz, PIG-PIB

mgr Piotr Strzelecki, AGH

Sekretariat Zjazdu:

mgr inż. Magdalena Maksym,

magdalena.maksym@pgnig.pl, tel.: (13) 46 52 526, (+48) 600 907 506

mgr inż. Aneta Frączek,

aneta.fraczek@pgnig.pl, tel.: (13) 46 52 526, (+48) 885 261 757

Projekt graficzny, typografia i skład

Paweł Zawada, Monika Cyrklewicz

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Druk materiałów konferencyjnych został zrealizowany w ramach projektu: *Upowszechnianie wiedzy z zakresu geologii oraz promocja działań służby geologicznej* i został sfinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

© Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2019

Wydawca: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4; 00-975 Warszawa

ISBN 978-83-66305-88-5

Druk i oprawa: EXDRUK Wojciech Żuchowski, Włocławek (87-800), ul. Rysia 6

▶ SESJA TERENOWA D (29 czerwca, sobota)

XIX-WIECZNA KOPALNIA ROPY NAFTOWEJ W BÓBRCE – POMNIK HISTORII RP. I ZWIEDZANIE MUZEUM PRZEMYSŁU NAFTOWEGO I GAZOWNICZEGO IM. I. ŁUKASIEWICZA

Michał Górecki¹

¹Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce

▶ PUNKT 1

MUZEUM PRZEMYSŁU NAFTOWEGO I GAZOWNICZEGO IM. IGNACEGO ŁUKASIEWICZA W BÓBRCE

Próżno szukać na mapie Polski miejsca podobnego do Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce. Placówka jest zupełnie wyjątkowa w skali kraju, a i na świecie niewiele jest podobnych obiektów. Muzeum funkcjonuje od 1961 r., na terenie najstarszej, nieprzerwanie czynnej kopalni ropy naftowej na świecie. Placówka powstała, aby zachować i ochronić przed zniszczeniem autentyczne budynki, maszyny, urządzenia, narzędzia, dokumenty o polskim przemyśle naftowym; by prawda i pamięć o świetności polskiej myśli technicznej przetrwała na pożytek następnych pokoleń.

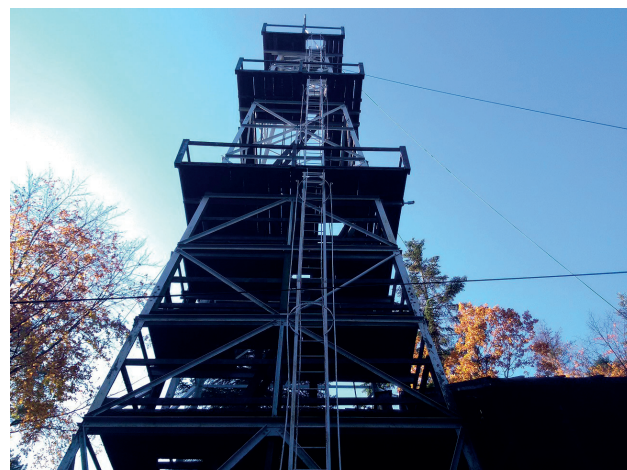
Muzeum ma formę skansenu (Fig. 1), gdzie na powierzchni prawie 20 ha zgromadzono eksponaty, będące bogactwem XIX-wiecznej wiedzy inżynierskiej (Fig. 2 i 3),

a także świadectwem stopniowej ewolucji i doskonalenia tej wiedzy. Głównym celem placówki jest propagowanie wiedzy o miejscu narodzin przemysłu naftowego i to w oparciu o oryginalne eksponaty pochodzące z czasów pionierskich działań współzałożycieli kopalni: Ignacego Łukasiewicza, Tytusa Trzecieckiego i Karola Klobassy-Zrenczkiego (Fig. 4). Największą wartością Muzeum są XIX-wieczne obiekty, przypominające o światowym pierwszeństwie bóbrzeckiej kopalni oraz o potęgze galicyjskiego przemysłu naftowego.

Dbając o doskonałą kondycję infrastruktury dawnej kopalni, placówka rozwija się zgodnie z najnowocześniejszymi trendami w muzealnictwie. W ostatnim czasie otwarto nowe ekspozycje, oparte na multimedialnych, atrakcyjnych formach prezentacji. Dzięki zastosowaniu nowocze-

Fig. 1. Drewniane budynki kieratów i kotłowni z XIX w., ze zbiorów Fundacji Bóbrka

Fig. 2. Udarowa wiertnica Biktów, ze zbiorów Fundacji Bóbrka

Fig. 3. Wiertnice obrotowe w muzeum, ze zbiorów Fundacji Bóbrka

Fig. 4. Ropa naftowa przy kopance FRANEK z 1860 r., ze zbiorów Fundacji Bóbrka

sných technologii, nadano nowe życie statycznym do tej pory eksponatom i oddano atmosferę pracy kopalni sprzed 160 lat. Specjalnie przygotowane widowiska i słuchowiska, wizualizacja postaci i wnętrza, dźwięk pracujących urzą-

dzeń oraz charakterystyczny zapach, pozwalają turystom odwiedzającym Muzeum w Bóbrce, przenieść się do epoki Ignacego Łukasiewicza.

▶ PUNKT 2

XIX-WIECZNA KOPALNIA ROPY NAFTOWEJ W BÓBRCE – POMNIK HISTORII RP

W dniu 10 grudnia 2018 r., na uroczystej gali zorganizowanej przez Kancelarię Prezydenta RP w Teatrze Narodowym odebrano nominacje na Pomnik Historii *obszaru Bóbrki- XIX wiecznej kopalni ropy naftowej, obecnie w obszarze Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza*. Tym samym zakończono prawie dwuletnie starania o zaistnienie na prestiżowej liście, najcenniejszych polskich zabytków. Jest wielkim wyróżnieniem nie tylko sam fakt nadania tytułu, ale również zaistnienie na liście w 2018 r. zgodnie z ideą Prezydenta RP „100 pomników na 100 lecie odzyskania niepodległości”.

Status pomnika historii ustanawiany jest w drodze rozporządzenia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Przyznawany jest zabytkom o szczególnej wartości historycznej i naukowej oraz mającym duże znaczenie dla dziedzictwa kulturalnego Polski. Nadanie obiektowi tytułu pomnika historii jest nie tylko wielkim wyróżnieniem, ale również jest warunkiem koniecznym do rozpoczęcia starań o wpis na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Warto nadmienić, że w województwie podkarpackim mieliśmy zaledwie 4 pomniki historii, a w powiecie krośnieńskim to pierwsze tego typu wyróżnienie. Niemniej potencjał kopalni w Bóbrce jest o wiele większy niż regionalny, już dziś wiemy, że walory reprezentowane w Bóbrce są uniwersalne i mają wartość unikatową w obszarze dziedzictwa industrialnego całego świata.

ISBN: 978-83-66305-88-5